

TŘI ANALYTICKÉ FORMÁTY A ČÍTANKA TEXTŮ

Jak bylo načrtnuto, poslední část knihy konkretizuje uzavřený výklad předchozích bloků.

Na jedné straně nabízí teoretičtější rámec pro uvažování o typech filmových rozborů, než jak činily předchozí kapitoly, kdy tento rámec tvoří **tři modelové analytické formáty**. První představuje **analytická stať** coby nejpřizpůsobivější, nejúčelovější a rozsahem i nejkratší typ rozborného textu, vhodný k řešení pouze několika vybraných vlastností filmového díla. Druhým formátem je **analytická studie**, odborný text zaměřený na celkové vysvětlení povahy filmového systému. A do třetice jde o **poetologickou studii**, jež vysvětlení systému díla využívá jako argumentu v obecnější debatě o umění filmu, dějinách filmových postupů, případně poetice jednotlivce (např. režisér) nebo skupiny (výrobna, filmové studio, filmové hnutí). **Všechny tři formáty se navzájem rozvíjejí**, takže první je součástí druhého a druhý třetího. Zároveň se do popředí opětovně dostávají napříč touto knihou řešené oblasti: každý z formátů si klade trochu jiné výchozí otázky a nabízí odlišné vztahování se dostředivých a odstředivých tezí.¹⁸⁵

Na druhé straně je tento blok postavený především na konkrétních textech, jež budou s jednotlivými formáty spojovány. Tyto texty se přitom nemezují pouze na předchozími kapitolami zavedené pojmy a zejména nepředstavují rétoricky soudržný celek. Jde o šestero již dříve publikovaných článků, z nichž všechny vycházejí z přístupu poetiky fikce, a zároveň řeší rozmanité množství problémů pomocí rozličného množství cest. Svou povahou přitom demonstrují právě aspekty jednotlivých analytických formátů. První čtyři texty jsou **analytickými statěmi** (*Kdo chce zabít Jessii?*, *Je zinky a bezinky* – 1944, *Speed Racer* – 2008, *Memento*), pátý text zastupuje

analytickou studii (*Král Šumavy*) a šestý pak ukazuje některé možnosti **poetologické studie** (*Zub za zub*, 1913). Články záměrně nebyly nijak výrazněji upravovány, každý z nich nechávám hovořit vlastním jazykem, vymezovat si vlastní pozici a občas definovat i ty pojmy, jež už v této knize nějak vymezeny byly – a to proto, abych v této **čítance** ukázal, kterak dané rozbory filmů fungují jako samostatné celky.